

กฎกระทรวง

การมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
ของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ และการมอบให้ประชาชนมีและใช้เพื่อช่วยเหลือราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๓^๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง และมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) และ
วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธ
ปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้
เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๒๒ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการ
เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๔๑
และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธ
ปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ. ๒๕๔๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธ
ปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

ข้อ ๒ ให้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดตามข้อ ๔ ของหน่วยราชการ
ดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

- (๑) กรมประชาสัมพันธ์
- (๒) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (๓) กรมศุลกากร
- (๔) กรมสรรพสามิต
- (๕) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (๖) กรมชลประทาน
- (๗) กรมประมง
- (๘) กรมปศุสัตว์
- (๙) กรมส่งเสริมสหกรณ์
- (๑๐) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- (๑๑) กรมทางหลวง
- (๑๒) กรมทางหลวงชนบท

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗/ตอนที่ ๑๘ ก/หน้า ๗/๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓

- (๑๓) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
- (๑๔) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๑๕) กรมป่าไม้
- (๑๖) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (๑๗) สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย
- (๑๘) กรมการปกครอง
- (๑๙) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๒๐) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๒๑) กรมราชทัณฑ์
- (๒๒) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- (๒๓) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (๒๔) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- (๒๕) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- (๒๖) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
- (๒๗) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
- (๒๘) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- (๒๙) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- (๓๐) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- (๓๑) สำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อ ๓ ให้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามข้อ ๕ ของรัฐวิสาหกิจ ดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

- (๑) การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- (๒) การประปานครหลวง
- (๓) การประปาส่วนภูมิภาค
- (๔) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- (๕) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
- (๖) การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
- (๗) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- (๘) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
- (๙) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
- (๑๐) บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
- (๑๑) บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน)
- (๑๒) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- (๑๓) สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง
- (๑๔) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

ข้อ ๔ ภายใต้บังคับข้อ ๖ ให้หน่วยราชการตามข้อ ๒ มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดได้ตามชนิดและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) อาวุธปืนเล็กสั้น
- (๒) อาวุธปืนเล็กสั้นกึ่งอัตโนมัติ
- (๓) อาวุธปืนเล็กสั้นอัตโนมัติ
- (๔) อาวุธปืนเล็กยาว
- (๕) อาวุธปืนเล็กยาวกึ่งอัตโนมัติ
- (๖) อาวุธปืนเล็กยาวอัตโนมัติ
- (๗) อาวุธปืนกลมือ
- (๘) อาวุธปืนกลเบา
- (๙) เครื่องยิงลูกระเบิด
- (๑๐) เครื่องยิงลูกดอกไฟฟ้าแรงสูง
- (๑๑) ลูกกระเบิด
- (๑๒) วัตถุระเบิด
- (๑๓) เครื่องกระสุนปืนสำหรับใช้กับอาวุธปืนซึ่งระบุไว้ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

(๑๔) อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนอาจออกใบอนุญาตให้บุคคลมีและใช้ได้ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

อาวุธปืนตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) ต้องไม่เป็นชนิดและขนาดที่มีอำนาจร้ายแรงเกินอาวุธปืนของทางราชการทหารหรือตำรวจที่ขึ้นบัญชีประจำการไว้

ลูกกระเบิดตาม (๑๑) วัตถุระเบิดตาม (๑๒) และเครื่องกระสุนปืนตาม (๑๓) ต้องไม่เป็นชนิดและขนาดที่มีอำนาจร้ายแรงเกินลูกกระเบิด วัตถุระเบิด หรือเครื่องกระสุนปืนของทางราชการทหารหรือตำรวจที่มีและใช้ในราชการ

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อ ๖ ให้รัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ มีและใช้อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนได้ตามชนิดและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) อาวุธปืนเล็กสั้น
- (๒) อาวุธปืนเล็กสั้นกึ่งอัตโนมัติ
- (๓) อาวุธปืนเล็กสั้นอัตโนมัติ
- (๔) อาวุธปืนเล็กยาว
- (๕) อาวุธปืนเล็กยาวกึ่งอัตโนมัติ
- (๖) อาวุธปืนเล็กยาวอัตโนมัติ
- (๗) อาวุธปืนกลมือ
- (๘) เครื่องยิงลูกดอกไฟฟ้าแรงสูง
- (๙) เครื่องกระสุนปืนสำหรับใช้กับอาวุธปืนซึ่งระบุไว้ตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

(๑๐) อาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้บุคคลมี และใช้ได้ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธ ปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

อาวุธปืนตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ต้องไม่เป็นชนิดและขนาดที่มี อานุภาพร้ายแรงเกินอาวุธปืนของทางราชการทหารหรือตำรวจที่ขึ้นบัญชีประจำการไว้

เครื่องกระสุนปืนตาม (๙) ต้องไม่เป็นชนิดและขนาดที่มีอานุภาพร้ายแรงเกินเครื่อง กระสุนปืนของทางราชการทหารหรือตำรวจที่มีและใช้ในราชการ

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหมเป็น ประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกองบัญชาการกองทัพ ไทย ผู้แทนกองทัพบก ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนกองทัพอากาศ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนสำนักงานสภามันคงแห่งชาติ และผู้แทนกองอำนวยการรักษา ความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมกันแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดชนิด ขนาด และจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ตาม ข้อ ๔ และอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนตามข้อ ๕ ที่จะให้แต่ละหน่วยราชการตามข้อ ๒ และ รัฐวิสาหกิจ ตามข้อ ๓ มีและใช้ได้

(๒) กำหนดหรือให้ความเห็นชอบเขตพื้นที่และภารกิจในการใช้อาวุธปืนและเครื่อง กระสุนปืนของรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓

(๓) ออกระเบียบเพื่อให้หน่วยราชการตามข้อ ๒ และรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ ปฏิบัติ หรือให้ความเห็นชอบระเบียบเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดของหน่วย ราชการ ตามข้อ ๒ และรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓

(๔) ตรวจสอบการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ตลอดจนการ ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงนี้ของหน่วยราชการตามข้อ ๒ และรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ ทั้งนี้ คณะกรรมการ อาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการได้แต่งตั้งขึ้นปฏิบัติหน้าที่แทนหรือช่วยเหลือได้

ข้อ ๗ ผู้ใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดตามกฎหมายนี้ต้องมี คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์

(๓) เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำหรือพนักงานราชการของหน่วยราชการ หรือเป็นพนักงานหรือลูกจ้างประจำของรัฐวิสาหกิจนั้น

(๔) ได้รับการฝึกอบรมการใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดนั้น ๆ จากทางราชการทหารหรือตำรวจมาแล้ว

(๕) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นบุคคลที่มีร่างกายพิการ ทูพพลภาพ วิกจริต จิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบหรือติดยาเสพติดให้โทษ

(๒) เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในทางทุจริต เสื่อมเสียในทางศีลธรรม หรือมีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม

ความใน (๓) ของ (ก) ไม่ใช่บังคับแก่ประชาชนซึ่งได้รับมอบหมายให้มีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดจากทางราชการเพื่อช่วยเหลือราชการของทหารหรือตำรวจ ทั้งนี้ ตามโครงการที่คณะกรรมการตามข้อ ๖ เห็นชอบ

ข้อ ๘ ให้หน่วยราชการตามข้อ ๒ และรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ส่งมอบอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อทำเครื่องหมายและทำบัญชีก่อนนำไปใช้

(๒) จัดทำบัญชีประจำการสำหรับการขึ้นบัญชี การเบิกจ่าย และการจำหน่ายบัญชีเพื่อควบคุมชนิด ขนาด และจำนวนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ตามแบบที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีให้กระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการตามข้อ ๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันขึ้นบัญชีประจำการหรือจำหน่ายออกจากบัญชีประจำการ ทั้งนี้ การปฏิบัติดังกล่าวให้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงรายการทุกครั้งด้วย

(๓) จัดให้มีสถานที่เก็บรักษาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดที่มั่นคง แข็งแรงและปลอดภัย รวมทั้งจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยด้วย

(๔) วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามข้อ ๖

ข้อ ๙ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ หรือพนักงานราชการที่ใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดของหน่วยราชการตามข้อ ๒ หรือพนักงานหรือลูกจ้างประจำที่ใช้อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนของรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ ที่จะพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดออกไปนอกบริเวณที่ตั้งของหน่วยราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินต้องมีหนังสืออนุญาตที่หัวหน้าหน่วยราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจหรือผู้ซึ่งหัวหน้าหน่วยราชการหรือหัวหน้ารัฐวิสาหกิจนั้นมอบหมายออกให้ติดตัวไปด้วย ทั้งนี้ หนังสืออนุญาตดังกล่าวให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดท้ายกฎกระทรวงนี้

การพาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนออกไปนอกบริเวณที่ตั้งของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่คณะกรรมการตามข้อ ๖ กำหนดหรือเห็นชอบ เว้นแต่กรณีเพื่อการฝึกอบรมหรือเพื่อการซ่อมบำรุง

การพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดสำหรับประชาชนในระหว่างการช่วยเหลือราชการตามข้อ ๗ วรรคสอง ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดในข้อ ๖ (๓)

ข้อ ๑๐ หน่วยราชการตามข้อ ๒ และรัฐวิสาหกิจตามข้อ ๓ ต้องให้ความสะดวกแก่คณะกรรมการตามข้อ ๖ หรือผู้ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวมอบหมายในการตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ชวรัตน์ ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

[เอกสารแนบท้าย]

๑. แบบหนังสืออนุญาตพาอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดออกไปนอกบริเวณที่ตั้งของหน่วยราชการ
๒. แบบหนังสืออนุญาตพาอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนออกไปนอกบริเวณที่ตั้งของรัฐวิสาหกิจ
๓. บัญชีประจำการอาวุธปืน
๔. บัญชีประจำการเครื่องกระสุนปืนและวัตถุระเบิด

(ดูข้อมูลจากภาพกฎหมาย)

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการกำหนดหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจในการมีและใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด รวมทั้งกำหนดประเภทของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ที่ให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจมีและใช้ได้โดยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ตลอดจนเพิ่มเติมให้พนักงานราชการใช้อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดของหน่วยราชการได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

คณิตา/ผู้จัดทำ
๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓

พัสสน/ผู้ตรวจ
๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔